

Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst

-Aan:

De samenwerkende Centrales van Overheidspersoneel
vertegenwoordigd in de Sectorcommissie Onderwijspersoneel

De voorzitter van de afdeling primair onderwijs van de
Sectorcommissie Onderwijspersoneel

3 **bijlage(n)**

AAC/03.00016 **briefnummer**

AAC.77 **zaaknummer**

6 november 2003 **datum**

Onderwerp:

Adviesaanvraag AAC.77

De Samenwerkende Centrales van Overheidspersoneel (hierna: de centrales) vertegenwoordigd in de Sectorcommissie Onderwijspersoneel (SCOP) hebben bij brief van 29 augustus 2003, ontvangen 1 september 2003, een adviesaanvraag ingediend bij de Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst (hierna: de commissie) inzake een tussen hen en de voorzitter van de afdeling primair onderwijs van de SCOP (hierna: de werkgever) gerezen geschil. Het geschil heeft betrekking op de arbeidsvoorwaardelijke gevolgen van het besluit tot afschaffing van de wet Onderwijs in allochtone levende talen en de bekostiging hiervan per 1 augustus 2004. De adviesaanvraag is geregistreerd onder nummer AAC.77.

Bij brief van 22 september 2003 hebben de centrales de adviesaanvraag nader toegelicht. Bij brief van 15 oktober 2003 heeft de werkgever zijn standpunt in deze aangelegenheid aan de commissie doen toekomen.

De adviesaanvraag van de centrales en de nadere onderbouwing van de standpunten van beide partijen zijn aan dit advies gehecht.

INLEIDING

In het Strategisch Akkoord van het kabinet Balkenende I was het voornemen opgenomen om met ingang van 1 augustus 2004 de bekostiging van het Onderwijs in allochtone levende talen (hierna: OALT) door de Rijksoverheid te beëindigen. Na het demissionair worden van dit kabinet heeft de Tweede Kamer besloten het onderwerp OALT controversieel te verklaren.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: de minister) heeft – gelet op het voornemen uit het Strategisch Akkoord – haar verantwoordelijkheid genomen om de voorgenomen beëindiging van de bekostiging per 1 augustus 2004 te realiseren en heeft een wetsvoorstel terzake voorbereid. De toenmalige ministerraad is akkoord gegaan met dit wetsvoorstel en de minister heeft het voorstel voor advies gezonden naar de Raad van State.

LOOP VAN HET OVERLEG

Tijdens de vergadering van de afdeling primair onderwijs (hierna: PO) van de Sectorcommissie Onderwijspersoneel (SCOP) op 7 mei 2003 is de beëindiging van de bekostiging van OALT op verzoek van de centrales onderwerp van gesprek geweest. Aan de orde is gekomen het voornemen van de minister een brief uit te sturen naar de gemeenten en via de gemeenten naar de schoolbesturen om hen op de hoogte te brengen van de stand van zaken rond de beëindiging van OALT en hen te vragen rekening te houden met de eventueel te treffen maatregelen.

Deze brief zou door de bevoegde gezagen gebruikt kunnen worden om per 1 augustus 2003 het betrokken personeel in het zgn. risicodragend deel van de formatie (rddf) te plaatsen. In de rechtspositie van het onderwijspersoneel is bepaald dat personeel alleen op formatieve gronden ontslagen kan worden indien het minstens één jaar in het rddf geplaatst is.

In het overleg van 7 mei is vervolgens gediscussieerd over de vraag of een voorgenomen kabinetsbesluit, dat voor advies voorligt bij de Raad van State, een rechtmatige basis is voor een brief aan gemeenten en bevoegde gezagen, welke arbeidsvoorwaardelijke gevolgen heeft voor het betrokken onderwijspersoneel.

Door de centrales is geconcludeerd dat er vanwege een voorgenomen besluit van een demissionair kabinet, dat controversieel is verklaard door de Tweede Kamer, geen open en reëel overleg gevoerd kan worden over flankerend beleid. Zij geven aan dat formeel open en reëel overleg ook niet meer mogelijk zal zijn, omdat de rddf-plaatsing al per 1 augustus 2003 ingaat. Van de zijde van de werkgever is aangegeven dat het inderdaad lastig is op dit moment formeel overleg over flankerend beleid te voeren. Van de zijde van de werkgever is voorgesteld zo spoedig mogelijk informeel overleg over flankerend beleid te voeren. De centrales zijn op dit voorstel niet ingegaan.

Bij brief van 12 juni 2003 gericht aan de werkgever protesteren de centrales tegen het voornemen van de minister om de eerdergenoemde brief aan de gemeenten en de bevoegd gezagsorganen in het primair onderwijs te verzenden. Zij zijn van mening dat een beleidsmaatregel als de onderhavige vergezeld hoort te gaan van flankerend beleid om de sociale gevolgen zoveel mogelijk te beperken. Op deze brief heeft de werkgever, naar de centrales stellen, niet gereageerd.

Op 28 mei 2003 verzendt de minister de al eerder genoemde brief inzake de beëindiging OALT naar de gemeenten en via de gemeenten naar de schoolbesturen om hen op de hoogte te brengen van de stand van zaken en hen te vragen rekening te houden met de eventueel te treffen maatregelen.

Op 4 juni 2003 is tijdens de vergadering van de afdeling PO van de SCOP opnieuw over het beëindigen van OALT gesproken. De centrales zijn van mening dat rddf-plaatsing van het betrokken personeel pas kan plaatsvinden wanneer over het voorgenomen besluit tot beëindiging van OALT, met daarbij behorend flankerend beleid, afrondend overleg heeft plaatsgevonden. Deze opvatting wordt door de werkgever niet onderschreven. De werkgever is van mening dat rddf-plaatsing al eerder kan geschieden, namelijk wanneer er een politiek besluit ligt zoals thans het geval is.

Tijdens de vergadering wordt van de zijde van de werkgever een procedurevoorstel flankerend beleid beëindiging OALT uitgereikt, met daarin een voorstel m.b.t. de vorm van het overleg daarover. De centrales hebben tegen de voorgestelde overlegvorm geen bezwaar.

Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst

Ter vergadering van 4 juni 2003 reiken de centrales een brief uit waarin zij de minister vragen aan de gemeenten en de schoolbesturen uitdrukkelijk te adviseren af te zien van het nemen van rechtspositionele maatregelen jegens OALT-leraren, tot nader bericht over de uitkomst van het overleg met de centrales, met de garantie dat de OALT-bekostiging ook gewaarborgd blijft tijdens rddf-plaatsingen en zo nodig ook na 1 augustus 2004 zal voortduren. Indien de minister niet bereid is aan de wensen van de centrales tegemoet te komen, dan behouden de centrales zich het recht voor om de President van de Rechtbank in kort geding te verzoeken het geschil te beslechten. Daar de minister de centrales niet tegemoet komt, wenden de centrales zich tot de voorzieningenrechter van de Rechtbank te 's-Gravenhage. Bij vonnis van 16 juni 2003 wijst deze de hiervoor vermelde vordering van de centrales af.

Op 25 juni 2003 starten de onderhandelingen over sociaal beleid, zowel in informele setting (25 juni, 2 juli en 14 juli 2003) als in formele (9 juli en 14 juli 2003). De centrales merken op dat bij de aanvang van dit overleg van de zijde van de werkgever is gesteld dat sociaal beleid alleen hoeft te bestaan uit het beschikbaar stellen van middelen voor aanvullende scholing en mobiliteit voor de periode tot 1 augustus 2004. De andere deelnemers aan het overleg zijn van mening dat een totaal sociaal plan opgesteld moet worden, dat ook rekening houdt met benodigd instrumentarium dat toegepast kan worden na 1 augustus 2004. De centrales hebben een voorstel gedaan voor onderwerpen die in een sociaal plan opgenomen dienen te worden. De werkgever heeft dienaangaande tegenvoorstellen gedaan. De verschillen tussen de opvattingen van de centrales en die van de werkgever inzake de onderwerpen die in een sociaal plan opgenomen dienen te worden blijken onoverbrugbaar. In de formele vergadering van 14 juli 2003 is besloten het overleg in augustus 2003 voort te zetten, met als mogelijkheid het inschakelen van de commissie.

In de formele vergadering van de afdeling primair onderwijs van de SCOP van 19 augustus 2003 hebben de centrales het geschil dat tussen hen en de werkgever is gerezen als volgt geformuleerd: *"Het overleg over de gevolgen van de beëindiging van OALT per 1-8-2004 moet volgens de centrales leiden tot een sociaal plan dat tenminste gelijkwaardig is aan het eerder gesloten convenant/ sociaal plan voor OALT-leraren*.*

De Centrales zijn van mening dat maatregelen nodig zijn op het gebied van pensioen, ontslaguitkering en loonsuppletie, omdat het arbeidsmarktperspectief voor dit personeel slecht is. Eén en ander mede in het licht van verdere bezuinigingen.

De beoordeling van het arbeidsmarktperspectief wordt gedeeld door de werkgeversorganisaties in het onderwijs welke aan het informeel overleg hebben deelgenomen. De minister van OCenW schat het arbeidsmarktperspectief van de OALT-leraren gunstiger in.

De Minister van OCenW wil de bovengenoemde maatregelen niet tot onderwerp van overleg maken, omdat dit niet past in het kabinetsbeleid. Maatregelen op het terrein van arbeidsmarktinstrumenten als scholing en outplacement, aangevuld met de bestaande werkloosheidsregelingen zijn in de ogen van de Minister van OCenW voldoende."

*Het convenant/sociaal plan waarnaar de centrales verwijzen werd afgesloten i.v.m. het aanscherpen van de kwalificatievereisten per 1-8-2002 voor OALT-leraren die taalondersteuning geven.

In de vergadering van de afdeling primair onderwijs van de SCOP van 19 augustus 2003 en in de buitengewone vergadering van de SCOP van 27 augustus 2003 is van de zijde van de werkgever medegedeeld dat wordt ingestemd met de formulering van het geschil, met uitzondering van de

zinsnede: "De Minister van OCenW wil de bovengenoemde maatregelen niet tot onderwerp van overleg maken, omdat dit niet past in het kabinetsbeleid." De werkgever merkt op dat het kabinetsbeleid als zodanig geen onderwerp van overleg met de centrales is, maar dat het overleg met de centrales betrekking heeft op de rechtspositionele gevolgen van (voorgenomen) kabinetsbeleid. De werkgever verleent derhalve geen instemming aan het verzoek het geschil in de hierboven geformuleerde zin gezamenlijk voor te leggen aan de commissie. Vervolgens dienen de centrales een eenzijdige adviesaanvraag in.

HET STANDPUNT VAN DE CENTRALES

De centrales voeren 3 geschilpunten aan.

Geschilpunt 1) De werkgever biedt een slechter sociaal plan voor de volledig NT2 bevoegde OALT-leraren om wie het nu gaat dan voor de groep OALT-leraren die na 1 augustus 2002 de gevolgen ondervonden van het feit dat zij de Nederlandse taal niet voldoende beheersen.

De centrales verwijzen naar het convenant/sociaal plan dat werd afgesloten i.v.m. het aanscherpen van de kwalificatievereisten per 1-8-2002. Voor de groep OALT-leraren die niet konden voldoen aan de eis van het beheersen van de Nederlandse taal zijn daarin aanvullende maatregelen getroffen in de vorm van loonsuppletiemaatregelen, als prikkel om een functie te aanvaarden met een lager maximumsalaris. De centrales zijn van mening dat de groep OALT-leraren waar het nu om gaat en die wel voldoet aan de gestelde eisen, gelijk behandeld dient te worden met collega's die minder inzetbaar zijn geweest. Bovendien was er in het bedoelde convenant in principe voldoende formatie beschikbaar om het personeel in een andere functie te kunnen inzetten. In de huidige situatie is sprake van beëindiging van de bekostiging en daarmee van een reële ontslagdreiging. Vanwege hun inzet vragen de centrales voor de huidige groep OALT-leraren tegemoetkoming op het gebied van pensioentijd/opbouw. Een garantie op hoogte en duur van de uitkering zoals deze luidde op 1 augustus 2003 zou naar het oordeel van de centrales gerechtvaardigd zijn.

Geschilpunt 2) De minister wil geen aanvullende regelingen op het huidige stelsel van werkloosheidsuitkeringen, loonsuppletie en pensioenen zoals door de centrales gewenst, vanwege het arbeidsmarktperspectief.

De centrales, gesteund door de besturenorganisaties en de VNG, zijn van mening dat het onwaarschijnlijk is dat het personeel in de omvang die de werkgever voor ogen heeft herplaatst kan worden. Zij stellen dat scholen het wegvallen van de middelen voor OALT niet volledig kunnen dekken uit eigen middelen; m.b.t. het onderwijsachterstandenbeleid is een bezuiniging van 100 miljoen euro per 1-8-2004 aangekondigd, wat ook formatieve gevolgen heeft; voorts dienen door scholen nog 1900 ID-banen structureel ingepast te worden. De centrales plaatsen daarom vraagtekens bij de mogelijkheden van scholen om OALT-personeel in dienst te houden; de huidige tekortenproblematiek doet daaraan niet af en de aard en omvang van de vacatures kunnen daarin niet voorzien.

Geschilpunt 3) De minister wil de onder 2) genoemde aanvullende maatregelen niet tot onderwerp van overleg maken omdat deze niet passen binnen het kabinetsbeleid.

De centrales brengen naar voren dat door de werkgever in het overleg herhaaldelijk de stelling is betrokken dat aanvullend instrumentarium op het gebied van werkloosheidsregelingen etc. geen onderwerp van overleg kan zijn, omdat dit niet past in het huidige kabinetsbeleid. In de ogen van de centrales heeft de werkgever het overleg over een aantal onderwerpen hiermee onmogelijk gemaakt. De centrales hebben in het kader van onderhandelingen hun opvattingen niet nader kunnen precisieren of tot keuzes kunnen komen in het kader van open en reëel overleg. De centrales zijn van mening dat de minister haar positie van werkgever verwacht met die van wetgever. In het kader van de normalisatie van het arbeidsvoorwaardenoverleg is een dergelijke opstelling naar het oordeel van de centrales een schending van het te voeren open en reëel overleg.

HET STANDPUNT VAN DE WERKGEVER

De reactie van de werkgever op hetgeen de centrales aandragen luidt –samengevat- als volgt.

In de vergadering van 7 mei 2003 is van de zijde van de werkgever het aanbod gedaan om informeel overleg te voeren over het flankerend beleid bij de beëindiging van OALT. Dit aanbod is gedaan om de periode voorafgaand aan de daadwerkelijke beëindiging van OALT zo effectief mogelijk te benutten voor de voorbereiding van ex OALT-personeel op een andere functie. De centrales gingen niet op dit aanbod in, omdat zij van mening waren dat overleg over het flankerend beleid niet meer zou kunnen worden afgerond voorafgaand aan rddf-plaatsing op 1 augustus 2003. Bovendien stelden zij dat op dat moment de status van het kabinetsbesluit OALT af te schaffen niet helder was vanwege de demissionaire status van het kabinet.

De centrales geven aan dat zij in een brief van 12 mei 2003 hebben geprotesteerd tegen de gang van zaken en hebben gevraagd hoe het overleg over het onderwerp verder gevoerd zou worden. Zij geven aan dat deze brief niet beantwoord is.

De werkgever geeft aan dat ambtelijk OCW zich na de ontvangst van deze brief heeft beraden op de vraag hoe op deze brief te reageren, gezien de demissionaire status van de minister. Kort na ontvangst van deze brief werd de kabinetsformatie afgerond. Direct na installatie van het huidige kabinet is op 28 mei 2003 de brief aan gemeenten en schoolbesturen verzonden. In die brief is het voornemen van de minister aangekondigd om op korte termijn het overleg met sociale partners en de VNG over het noodzakelijke flankerende beleid te starten. Aan dit voornemen is uitvoering gegeven in de vergadering van de afdeling PO van de SCOP van 4 juni 2003. Daarin zijn afspraken gemaakt over de planning en procedures voor het te voeren overleg.

De werkgever weerspreekt dat er bij de aanvang van het overleg op 25 juni aan de centrales geen concrete voorstellen zijn gedaan. Naast uitgangspunten die op dat moment zijn voorgesteld voor het flankerend beleid, is een scheiding voorgesteld tussen maatregelen op korte en lange termijn. De werkgever heeft gedurende het informele overleg telkens handreikingen gedaan in de richting van centrales.

De werkgever betreurt het uitblijven tot nu toe van een akkoord over flankerend beleid. Concrete zorgen bestaan daarbij over het feit dat als gevolg van de opstelling tot nu toe van centrales, daarin gesteund door besturenorganisaties en VNG, kostbare tijd verloren gaat. Oogmerk van de minister is telkens geweest en ook nu nog, om de periode die resteert tot de beëindiging van OALT, zo

effectief mogelijk te benutten voor de verbetering van de arbeidsmarktpositie van betrokken OALT personeel en eventueel plaatsing in een andere functie.

Met betrekking tot de drie geschilpunten die de centrales aanvoeren, wordt door de werkgever het volgende opgemerkt.

Geschilpunt 1)

Het kabinetsvoornemen OALT met ingang van 1 augustus 2004 te beëindigen, is bekend geworden tijdens de onderhandelingen over convenant OALT I. Vanwege die bekendmaking hebben partijen de afspraken in Convenant I expliciet beperkt tot leraren die niet kunnen voldoen aan de met ingang van 1 augustus 2002 gestelde eis met betrekking tot de beheersing van de Nederlandse taal. Uit het verslag van de vergadering waarin deze afspraak is gemaakt blijkt duidelijk de bedoeling van beide partijen om van de afspraken in Convenant I geen precedentwerking te laten uitgaan naar de besprekingen over het flankerend beleid bij de beëindiging van OALT.

Naast hetgeen hierna onder 2 opgemerkt wordt, kan met betrekking tot dit eerste element verder naar voren worden gebracht dat de positie op de arbeidsmarkt van OALT-leraren die beschikken over voldoende beheersing van de Nederlandse taal een geheel andere is dan die van ex OALT-leraren die blijken niet te kunnen voldoen aan de eis met betrekking tot de beheersing van de Nederlandse taal.

Geschilpunt 2)

De werkgever en de centrales verschillen van inzicht over de mate waarin de door centrales voorgestelde maatregelen een prikkel opleveren voor OALT-personeel om een functie op passend niveau (groepsleraar of leraarondersteuner) te aanvaarden. Belangrijke overweging hierbij is het gegeven dat OALT-leraren op dit moment een functie vervullen vergelijkbaar met het niveau van groepsleraar en over een opleiding beschikken die ligt op of vergelijkbaar is met het HBO-niveau. Dit functie- en opleidingsniveau is de reden om vooralsnog uit te blijven gaan van reële mogelijkheden tot herplaatsing van alle of in ieder geval het grootste deel van alle OALT-leraren. Op basis van arbeidsmarktramingen mag verwacht worden dat de komende jaren een grote behoefte blijft bestaan aan personeel dat kan worden ingezet voor het primaire onderwijsproces. Die verwachting is gebaseerd op de blijvend krappe arbeidsmarkt voor hoog opgeleiden en anderzijds de toenemende vergrijzing. Zoals gedurende het overleg meermalen is aangegeven, erkent de werkgever dat extra energie gestoken moet worden in herplaatsing van een deel van betrokkenen. Om die reden is meermalen aangeboden bij te dragen in de vorm van de beschikbaarstelling van middelen voor scholing, outplacement of mobiliteitsbevorderende maatregelen.

Indien het onverhoopt niet mogelijk blijkt te zijn om OALT-personeel naar een passende functie te geleiden ontstaan er aanspraken op grond van de WW en het BBWO. De aanspraken op grond van WW en BBWO kunnen de vergelijking met aanspraken in andere sectoren - waar personeel vanwege het ongunstige perspectief eveneens met ontslag wordt bedreigd - goed doorstaan. Daarnaast zijn gedurende het overleg de afspraken uit het strategisch akkoord (zie hierna onder 3) alsmede de snel verslechterende economische omstandigheden genoemd als reden om niet verder te willen gaan dan de voorstellen die tijdens het overleg zijn gedaan.

Geschilpunt 3)

Zowel gedurende het informele als het formele overleg heeft de werkgever inhoudelijk gereageerd op wensen van de centrales met betrekking tot aanvullingen op de bestaande werkloosheidsregelingen.

Gedurende het overleg over de gevolgen van de beëindiging van OALT is bovendien overleg in het vooruitzicht gesteld met betrekking tot de doorwerking in het algemeen van de maatregelen die in het Strategisch Akkoord (Balkenende I) en het Hoofdlijnenakkoord (Balkenende II) zijn aangekondigd op het gebied van werkloosheidsregelingen. Voor zover genoemde akkoorden als argument zijn gebruikt om geen aanvullingen aan te brengen ten opzichte van bestaande werkloosheidsregelingen is dat gedaan met het oog op dat in het vooruitzicht gestelde overleg.

Alle elementen van het geschil overziend en gegeven het feit dat gedurende het uitblijven van een akkoord de mogelijkheden voor betrokkenen afnemen om hun arbeidsmarktpositie tijdig te versterken, verzoekt de werkgever de commissie een heldere uitspraak te doen die precedentwerking van convenant OALT I uitsluit en werkgevers op zo kort mogelijke termijn in staat stelt door middel van het juiste arbeidsmarktinstrumentarium OALT-leraren voor te bereiden op een nieuwe functie en de stap naar die functie zo nodig te ondersteunen.

Tijdens de hoorzitting van de commissie op 21 oktober 2003 hebben partijen in aanvulling op de schriftelijke stukken hun standpunt met betrekking tot het geschil nader toegelicht. Het verslag van de hoorzitting is aan dit advies gehecht en wordt geacht hiervan deel uit te maken.

OVERWEGINGEN EN ADVIES

Op grond van de haar ter beschikking staande stukken en van hetgeen door partijen tijdens de op 21 oktober 2003 gehouden hoorzitting naar voren is gebracht, heeft de commissie het volgende in haar beschouwingen betrokken.

De adviesaanvraag van de centrales, zoals deze ter zitting is toegelicht, steunt welbeschouwd op twee gronden, te weten:

I. Gelet op het besluit tot afschaffing van de wet Onderwijs in allochtone levende talen en de beëindiging van de bekostiging daarvan per 1 augustus 2004 dient een sociaal plan (hierna: sociaal plan OALT II) te worden overeengekomen dat ten minste de voorzieningen bevat die zijn opgenomen in het sociaal plan dat werd afgesloten i.v.m. het aanscherpen van de kwalificatievereisten voor OALT-leraren per 1-8-2002 (hierna: OALT I), zulks -voornamelijk- op de grond dat het arbeidsmarktperspectief voor alle OALT-leraren, derhalve ook die welke deel uitmaken van de thans betrokken groep, slecht is.

II. Ten onrechte zijn de door de centrales bepleite aanvullende maatregelen geen onderwerp van overleg geweest.

M.b.t. tot deze laatste –procedurele- grief overweegt de commissie dat, hoewel het overleg zoals dat is gevoerd niet in alle opzichten van alle onvolkomenheden vrij is geweest, geen grond bestaat voor het oordeel dat het zodanige gebreken vertoont dat geen sprake is geweest van open en reëel overleg. Deze grief dient dan ook te worden verworpen.

Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst

T.a.v. de eerste –materiële- grond van de adviesaanvraag overweegt de commissie als volgt. Zij verstaat het betoog van de centrales op dit punt aldus, dat toepassing van het in het algemeen rechtsbewustzijn levend beginsel dat gelijke gevallen zoveel mogelijk gelijk moeten worden behandeld in dit geval dient te leiden tot de totstandkoming van een sociaal plan OALT II waarvan de voorzieningen ten minste gelijkwaardig zijn aan die welke zijn vervat in het sociaal plan OALT I.

De werkgever heeft zich dienaangaande primair op het standpunt gesteld dat (extra) maatregelen in aanvulling op WW en BBWO in de vorm van een sociaal plan niet nodig zijn, aangezien er voldoende reële mogelijkheden zijn tot herplaatsing van alle, althans van het grootste gedeelte van de betrokken leraren. De groepen "OALT I" en "OALT II" vertonen naar de opvatting van de werkgever zodanige verschillen in kwalificaties, leeftijd en, dus, plaatsbaarheid, dat deze niet op één lijn kunnen worden gesteld. Deze tussen de groepen bestaande verschillen rechtvaardigen een verschil in behandeling. Bovendien zijn, aldus de werkgever, maatregelen als door de centrales voorgestaan niet wenselijk, omdat zij de prikkel voor "OALT II"-leraren om een functie op passend niveau te aanvaarden zouden wegnemen.

De stelling van de werkgever dat sprake is van twee duidelijk onderscheidene groepen met eigen, verschillende kenmerken is echter niet met cijfermatige gegevens onderbouwd. De commissie acht het veeleer aannemelijk dat beide groepen heterogeen van samenstelling zijn en dat ter zake van de kwalificaties en de leeftijd van de betrokkenen niet een duidelijke grens is te trekken tussen de groepen "OALT I" en "OALT II". Er kan bij gebrek aan harde gegevens en gezien de tussen partijen daarover bestaande meningsverschillen, niet zonder meer van worden uitgegaan dat de bij OALT II betrokken leraren allen of nagenoeg allen kunnen worden herplaatst. Bij deze stand van zaken moet de commissie er rekening mee houden dat afschaffing van de wet Onderwijs in allochtone levende talen en de beëindiging van de bekostiging daarvan tot gevolg kan hebben dat in betekenende mate werkloosheid zal ontstaan onder de thans in geding zijnde groep OALT-leraren. In dit wezenlijke opzicht onderscheidt de groep "OALT I" zich dan ook niet van de groep "OALT II".

Het vorenstaande voert tot de slotsom dat voor het maken van een onderscheid in de arbeidsvoorwaardelijke gevolgen, in die zin dat voor "OALT II"-leraren, anders dan voor "OALT I"-leraren, geen of een minder omvattend sociaal plan tot stand wordt gebracht, geen objectieve rechtvaardiging bestaat.

De commissie adviseert dan ook om met inachtneming van het vorenoverwogene met spoed het overleg te hervatten en voor de huidige groep OALT-leraren een sociaal plan OALT II overeen te komen naar analogie van het sociaal plan OALT I en dat daaraan materieel zoveel mogelijk gelijk is. Dit sociaal plan OALT II dient erop gericht te zijn de groep OALT-II leraren zoveel als mogelijk te behouden voor de (onderwijs)arbeidsmarkt. De commissie beveelt daarbij aan het sociaal plan zodanig vorm te geven dat het daarin op te nemen arbeidsmarktinstrumentarium ook na 1-8-2004 beschikbaar is.

In het licht van dit advies behoeft hetgeen verder door de centrales nog is aangevoerd geen bespreking meer.

Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst

's-Gravenhage, 6 november 2003

De Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst

Prof. mr. J. de Ruiter
voorzitter

Th. H. Dragt
secretaris

Prof. dr. W. van Voorden
lid

Prof. mr. P.F. van der Heijden
lid

mr. E.S.M. van Zadelhoff – Thoolen
bijzonder lid

F.A.J. van Moorsel
bijzonder lid